

LETOŠNÍ VLNY VEDER POTVRZUJÍ KLIMATICKOU ZMĚNU, ŘÍKÁ KLIMATOLOG

5. 8. 2026

V letošním roce zažíváme už druhou vlnu veder, kdy teploty přesahují 40 °C a koncem června byl také dvakrát překonán český historický rekord pro nejvyšší denní teplotu. Jestli jde o potvrzení klimatických změn a jak vedra souvisí s požáry, pro Novinky okomentoval klimatolog z Ústavu výzkumu globální změny AV ČR Aleš Farda.

Určitě to potvrzují, a dokonce jsou i nad průměrem, který klimatické modely dávají. Dá se opatrně poukazovat na to, že jsme

možná svědky toho, že změna klimatu postupuje rychleji, než jsme čekali. Ale nedá se to říct s naprostou jistotou.

Kromě trendu zvyšujících se teplot v důsledku skleníkových plynů si klima samo o sobě zachovává variabilitu, může mít studené a teplé výkyvy, suché a vlhké výkyvy. Ale vlny veder a sucha, která teď sledujeme na celé planetě, se klimatickou variabilitou vysvětlit nedají.

[Celý článek najdete zde](#)

Zdroj: Novinky.cz

PAVEL ZAHRADNÍČEK: DO ROKU 2050 BUDE HORKÝCH DNŮ TROJNÁSOBEK...

14. 8. 2026

Česká republika čelí čím dál častějším vlnám veder a sucha. Extrémní teploty jsou trendem, který ohrožuje lidské zdraví i krajinu. Negativními dopady změny klimatu se zabývá Pavel Zahradníček z Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd České republiky (CzechGlobe), jenž se podílel na přípravě varovného webu „Vlny Veder“. V rozhovoru radí, jak se na tepelný stres adaptovat, a popisuje, jaká léta nás čekají v budoucnu či jak bojovat s konspiračními teoriemi.

To, že se bude oteplovat, vidí modely už dlouho. Zároveň to jasně potvrzují měřená data. Není to totiž problém jen letošního roku, který bychom za normálních okolností mohli brát jako nějaký extrém, ale bohužel my pozorujeme jednoznačný trend. A to je ta horší zpráva.

[Celý článek najdete zde](#)

Zdroj: VědaVýzkum.cz

TROJNÁSOBNÁ CENA PŠENICE? KLIMATICKÁ ZMĚNA TVRDĚ ZASÁHNE GLOBÁLNÍ TRHY...

24. 8. 2026

Pokud globální teplota vzroste o tři stupně, pšenice na světových trzích dramaticky zdraží. Nový model mezinárodního týmu vědců ukazuje, jak silně je globální trh se základními plodinami provázán s deficitem vody v hlavních produkčních regionech. Ze zkoumaných plodin přitom sucho dopadá nejtvrději právě na pšenici.

Oteplení planety o tři stupně Celsia by mohlo zvýšit průměrnou cenu pšenice na trojnásobek oproti roku 2010, upozornili vědci

v nové mezinárodní studii. Doložili, že pokud sucho zasáhne některé z klíčových světových obilnic, cena pšenice na globálních trzích roste. Oteplování planety může souvislost ještě zesílit. Studii publikoval časopis Earth's Future.

Výzkum vedl ředitel Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd ČR – CzechGlobe a bioklimatolog Miroslav Trnka. Podílelo se na něm i několik zahraničních vědeckých institucí z Evropy a USA.

[Celý článek najdete zde](#)

Zdroj: TÝDEN.cz

PODZIM V SRPNU. KRAJINA SCHNE A VĚDEC VARUJE PŘED DALŠÍM PROBLÉMEM

13. 8. 2026

Kůvec ještě vše nesežral, do dvou let může přijít další malér, varuje před dopady sucha přírodovědec Jakub Hruška. Zároveň poukazuje na to, že pěstovat hospodářský les bude na některých místech v Česku problém.

Připomíná to podzim, je přitom sotva za polovinou prázdnin. Téměř na každém rohu lze v posledních dnech narazit na stromy, na kterých se již objevují žluté schnoucí listy. Mohou za to extrémní teploty, které letos v létě vysušují krajinu.

Jde ale také o signál toho, že některé stromy tyto podmínky jednoduše nesnesou. Tvář krajiny některých oblastí Česka se tak může v budoucnu změnit.

[Celý článek najdete zde](#)

Zdroj: SeznamZpravy.cz

SUCHO OSLABUJE ČESKÉ LESY. ÚČET MŮŽE PŘIJÍT AŽ ZA ROKY

16. 8. 2026

Česko prožívá mimořádně suchý rok. Úroda už nese následky, větší dlouhodobé riziko ale může vznikat v lesích oslabených nedostatkem vody.

Na poli je škoda vidět poměrně rychle. Rostlina nedoroste, klas je menší, louka dá méně sena a zemědělec na konci sezony spočítá výnos. V lese funguje čas jinak. Strom může letošní sucho přežít a jeho skutečné následky se projeví až příští rok nebo ještě později. Právě proto může být současná situace

v českých lesích vážnější, než naznačuje pohled na stále zelenou krajinu.

První vážné varování přišlo letos velmi brzy. Monitoring projektu Intersucho a síť Dendronet ukázal už v dubnu, že 54 procent sledovaných lesů bylo ve vysokém vodním stresu a dalších pět procent v extrémně vysokém stresu. Bez stresu byla pouze desetina sledovaných porostů.

[Celý článek najdete zde](#)

Zdroj: první zprávy.cz

MONIKA HLAVSOVÁ

Vystudovala geoinformatiku a kartografii na Masarykově univerzitě v Brně a doktorské studium v oboru aplikovaná bioklimatologie absolvovala na Mendelově univerzitě v Brně. V CzechGlobe začínala jako technická pracovnice věnující se především zpracování prostorových dat, programování a tvorbě mapových výstupů. Postupně se její práce posunula směrem k výzkumu sucha, jeho dopadů a rizika přírodních požárů. V roce 2026 získala prémii Otto Wichterleho udělovanou Akademií věd ČR mladým vědeckým pracovníkům. V rámci práce absolvovala několik stáží v USA a Evropě a dlouhodobě spolupracuje s institucemi jako National Drought Mitigation Centre nebo United States Forest Service. Mimo práci se jako koučka a lektorka zapojovala do brněnské komunity PyLadies. Ve volném čase se věnuje především horám, ať už jde o chození, lezení, snowboarding, skialpinismus nebo prostě kochání.

Vystudovala jste geoinformatiku a máte doktorát z bioklimatologie. Co Vás přivedlo k vědě? Šla jste na doktorát už s jasnou představou toho, co přesně chcete dělat?

Původně jsem vlastně vůbec neplánovala jít na doktorát. Do CzechGlobe jsem nastoupila jako

technik a nejvíc mě bavila práce s daty, tvorba mapových výstupů a možnost využívat při tom základy programování. Doktorské studium jsem mohla absolvovat i v geoinformatice na Masarykově univerzitě, ale tehdy jsem si vůbec nedovedla představit, čemu konkrétně bych se chtěla věnovat, a ani mě příliš nelákala představa dalšího studia. Zlom přišel až díky práci v týmu v CzechGlobe, kde jsem postupně pochopila, jak se dají geoinformatika, programování a přírodní vědy propojit do velmi praktických, ale zároveň i čistě vědeckých výstupů. To mě nakonec přivedlo k bioklimatologii. Ani při nástupu na doktorát jsem ale neměla úplně jasnou představu, kam přesně mě výzkum zavede. Největší vliv na moje další profesní směřování měli určitě moji nejbližší kolegové a prostředí týmu, ve kterém jsem pracovala.

V CzechGlobe se věnujete hlavně portálům Intersucho a FireRisk. Jaké jsou Vaše úkoly?

Technická a obsahová péče o naše portály je součástí mé práce prakticky od začátku působení v CzechGlobe a provází mě i při postupném přechodu z technické do více vědecké role. Začínala jsem především přípravou dat a mapových výstupů, postupně se k tomu přidala komunikace s uživateli, kontrola a interpretace výsledků a také vývoj nových produktů a nástrojů, které mohou portály jako Intersucho nebo FireRisk posouvat dál. Dnes je moje práce hodně na pomezí výzkumu, práce s daty a jejich praktického využití – od návrhu nových metod přes jejich testování až po to, jak výsledky co nejlépe zpřístupnit uživatelům. V posledních letech se navíc věnujeme i sledování sucha a jeho dopadů v globálním měřítku, kde využíváme automatizované zpracování velkého množství dat a také nástroje umělé inteligence, např. při vyhledávání a zpracování informací o dopadech sucha z internetových zdrojů v různých jazycích.

Při výzkumu sucha i lesních požárů hodně spolupracujete s hasiči. Dokonce jste absolvovala několik stáží v USA. Jaké zkušenosti jste si přivezla a jak se Vám je daří zužitkovat v ČR?

Spolupráce s českým Hasičským záchranným sborem i s kolegy v USA je pro mě velkou odměnou a zároveň výsadou. Je skvělé, že se našemu týmu podařilo navázat spolupráci, která není jen akademická, ale má velmi praktický přesah. Stáže v USA, kterých jsem se mohla zúčastnit, pro mě byly v tomto směru určitě klíčové. První významná zkušenost byla v Missoula Fire Sciences

Laboratory v Montaně, kde jsme měli možnost pochopit základy modelování chování přírodních požárů přímo od lidí, kteří tyto modely vyvíjejí. Součástí stáže byly i návštěvy území zasažených velkými požáry nebo účast na řízeném vypalování přímo v terénu. Velmi cennou spolupráci máme také s kolegy z národních parků Yellowstone a Grand Teton a z dalších pracovišť na západě USA. Pomyslným vrcholem pro mě byla možnost zúčastnit se v roce 2025 v Tucsonu v Arizoně odborného kurzu určeného pro skutečné analytiky chování požárů. Právě tyto zkušenosti nám pomáhají lépe chápat, jak se naše modely a výstupy používají v reálném rozhodování, a přenášet tento praktický pohled i do vývoje nástrojů pro podmínky ČR.

Ve volných chvílích se věnujete popularizaci programování v komunitě PyLadies. Můžete nám tuto aktivitu nějak přiblížit?

Ačkoliv už v tuto chvíli nejsem aktivní členkou brněnských PyLadies, je to rozhodně jedna z aktivit, na které jsem nejvíce pyšná, hlavně díky tomu, jak skvělou a podporující komunitu se kolem ní podařilo vytvořit. Zapojovala jsem se jako koučka i lektorka, tedy jako někdo, kdo už má s programováním určitou zkušenost, do kurzů pro úplné začátečnice i pokročilejší účastnice. Jejich cílem je otevřít ženám cestu do světa IT, ať už chtějí programování využít ve své současné práci, nebo se třeba rozhodnou úplně změnit kariéru. Sama jsem vlastně příkladem toho, že člověk nemusí mít od začátku rozsáhlé technické znalosti. I s poměrně omezenou zkušeností a trochou odvahy a štěstí se dá začít, postupně se učit a programování si najít jako velmi užitečný nástroj pro vlastní práci.

